

príbuznými a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré zamietol odvolací súd rozsudkom z 20. októbra 2022. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), d) a g) Trestného poriadku. Toto dovolanie zamietol najvyšší súd napadnutým uznesením z 26. marca 2025, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 30. mája 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti vyčítal konajúcim súdom celý rad pochybení. Na bližšie neurčenom hlavnom pojednávaní mu údajne zo strany samosudkyne nebolo umožnené vyjadriť sa k výpovedi svedkyne [REDAKOVANÉ]. Ďalej mnohé dôkazy v predmetnom trestnom konaní (fotky zachytávajúce trestný čin, rezervácia penziónu a komunikácia na sociálnej sieti medzi sťažovateľom a poškodenou) mali pochádzať zo sťažovateľových mobilných telefónov. Sťažovateľ považuje uvedené dôkazy za nezákonné, čo odôvodnil tým, že znalecký posudok Ing. Branislava Daráša č. 20/2020 nepotvrdil, že by tieto fotky pochádzali z mobilného telefónu sťažovateľa, ktorý predložil vyšetrovateľovi [REDAKOVANÉ]. Taktiež spochybňoval výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá ako recepčná penziónu [REDAKOVANÉ] mala nepresne spoznať jeho dcéru (údajne uviedla, že sa ubytoval s dievčaťom, ktoré malo vlasy po pleciah, pričom v čase spáchania skutku mala mať vlasy po zadok). Zopakoval aj svoju námietku z odvolacieho konania, podľa ktorej nebolo prvostupňovým súdom až 9 hlavných pojednávaní zaznamenaných zvukovým záznamom, pričom zápisnice z týchto hlavných pojednávaní nemali byť dostatočne presné. Tieto pochybenia prvostupňového súdu mali podľa sťažovateľa predstavovať porušenie jeho základného práva na obhajobu a jeho základného práva na súdnu ochranu.

4. Odvolaciemu súdu sťažovateľ vyčítal aj to, že upravil skutkovú vetu rozsudku tak, že vypustil obdobie páchania skutku. Najvyšší súd podľa neho odmietol jeho dovolanie nedostatočným, zavádzajúcim a svojvoľným spôsobom.

5. Sťažovateľ si uplatnil proti najvyššiemu súdu finančné zadosťučinenie vo výške 250 000 eur, pričom túto sumu odôvodnil tým, že bol nespravodlivo odsúdený na nepodmienečný trest v trvaní 10 rokov, priateľka a matka jeho dcéry spáchala samovraždu, jeho dcéra skončila v detskom domove a on prišiel aj o prácu a bývanie, v ktorom mal všetok svoj majetok. Porušenie svojich práv považoval za svojvoľné a hrubé, pričom trpí pocitom bezmocnosti a krivdy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru] napadnutými rozsudkami prvostupňového súdu, odvolacieho súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Hoci podanie sťažovateľa v tomto ohľade (zastúpenie advokátom) nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, resp. náležitosti ústavnej sťažnosti, napriek tomu z podania sťažovateľa vyplýva, že jeho podstatou je porušenie ním označených článkov ústavy a dohovoru napadnutými rozhodnutiami prvostupňového súdu, odvolacieho súdu a dovolacieho súdu. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či sú v danom prípade splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu pre sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu a napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu:

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného odvolacím súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania. Konanie o tomto odvolaní bolo skončené napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku rozhodnutia)].

12. Sťažovateľ tiež namietal porušenie označených práv aj napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, ktorým tento v konečnom dôsledku potvrdil odsúdenie sťažovateľa prvostupňovým súdom. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľ podal dovolanie.

13. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu mal k dispozícii účinný prostriedok nápravy (vo forme dovolania), ktorý využil a o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť orgán verejnej moci (najvyšší súd ako dovolací súd), ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu. Rozhodovacia činnosť všeobecných súdov všetkých stupňov (vrátane dovolacieho) pritom v zásade pokrýva celý rozsah základných práv spojených s trestným konaním, ktorý je relevantný pre konanie o ústavnej sťažnosti, keďže všeobecné súdy plnia úlohu nielen ochrancov zákonnosti, ale aj prvotných ochrancov ústavnosti. Právomoc ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preto (okrem výnimočných prípadov) uplatniteľná až po vyčerpaní riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré právna úprava subjektom zúčastneným na konkrétnom konaní pred orgánom verejnej moci v záujme ochrany ich práv (vrátane základných práv a slobôd) poskytuje.

14. V tejto časti ústavný súd konštatuje, že časť námietok, ktoré uviedol sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, si mohol uplatniť a aj uplatnil vo svojom dovolaní v rámci dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), d) a g) Trestného poriadku. Ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorá sa týkala už uvedených dovolacích dôvodov aj vo vzťahu k odvolaciemu súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

15. Sťažovateľ videl porušenie svojho práva na obhajobu, na ktorom založil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v tom, že prvostupňový súd nezabezpečil zvukový záznam z viacerých hlavných pojednávaní a zápisnice boli sudkyňou preformulované a zle prepísané. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku založil na tom, že samosudkyňa prvostupňového súdu mu neumožnila vyjadriť sa k dôkazom hneď po ich vykonaní. Napokon v rámci dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku namietal nezákonnosť dôkazov, ktoré mali pochádzať z jeho mobilného telefónu.

16. Najvyšší súd posúdil obsah týchto dovolacích námietok sťažovateľa a uzavrel, že pri správnej subsumpcii jeho námietok z vecného hľadiska boli uplatnené dovolacie dôvody iba podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku.

17. K námietke absencie zvukového záznamu a nepresnosti zápisníc z hlavného pojednávania najvyšší súd zdôraznil, že medzi základné zásady trestného konania patrí aj zásada ústnosti a bezprostrednosti, ktorá v prípade sťažovateľa zachovaná bola. Sťažovateľ mal možnosť byť prítomný na hlavnom pojednávaní (a aj bol) v prítomnosti obhajcu a mal tak možnosť sledovať reálny priebeh hlavného pojednávania v celom rozsahu. Sťažovateľ, ako aj jeho obhajca boli prítomní na každom termíne hlavného pojednávania, pričom zo zápisníc o hlavnom pojednávaní vyplýva, že svoje obhajobné práva aj aktívne využívali. Okrem toho obhajoba v priebehu hlavného pojednávania nenamietala diktát samosudkyne v súvislosti s obsahom zápisníc a sťažovateľ ani neuviedol, v čom konkrétnom je tento obsah nesprávny, čo by zároveň mohlo odôvodňovať jeho potrebu vypočutia si zvukových nahrávok z hlavného pojednávania, na ktorom bol spolu s obhajcom prítomný.

18. K námietke, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k výpovedi svedkyne [ktorú najvyšší súd podriadil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a nie podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ako to namietal sťažovateľ, pozn.], najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že pri výsluchu tejto svedkyne na hlavnom pojednávaní 8. apríla 2021 jej boli kladené otázky zo strany obhajcu sťažovateľa, pričom následne je zaprotokolované, že samotný sťažovateľ na ňu otázky nemal (č. 1. 1074). Na základe uvedeného námietka sťažovateľa, že tejto svedkyňi nemohol klásť otázky, z obsahu predmetnej zápisnice nevyplýva, keďže jej kládol otázky jeho obhajca a sťažovateľ na svedkyňu otázky nemal. V prípade tohto výsluchu bol obvinený následne podľa § 262 Trestného poriadku vylúčený na časť výpovede menovanej svedkyne, pričom po takto vykonanej časti výsluchu bolo protokolované: „*Obžalovaný bol oboznámený s obsahom výpovede svedkyne počas jeho neprítomnosti. Obž.:bez pripomienok.*“ (č. 1. 1074). V kontexte výsluchu menovanej svedkyne najvyšší súd tiež dodal, že táto bola vypočutá aj na inom termíne hlavného pojednávania (15. februára 2022), kde jej aj sťažovateľ kládol otázky a jeho obhajca sa k obsahu tohto výsluchu vyjadril (č. 1. 1244).

19. Napokon k námietke, ktorou spochybňoval zákonnosť fotografií z jeho mobilného telefónu, ktorý predložil orgánom činným v trestnom konaní [redacted], najvyšší súd konštatoval, že argumentácia sťažovateľa v jeho dovolaní nesmerovala proti zákonnosti týchto dôkazov, ale proti ich autenticite, pričom sťažovateľ sa dožadoval dodatočného znaleckého skúmania, ktoré by potvrdilo alebo vyvrátilo, či ide o fotografie bez dodatočných zásahov či úprav, a preto najvyšší súd uviedol, že touto svojou námietkou sťažovateľ nenamietal nezákonnosť získania (zabezpečenia) týchto dôkazov (fotografií) ani nezákonnosť ich vykonania (v procesnom režime § 269, resp. § 270 ods. 1 Trestného poriadku), resp. ich procesnú nepoužiteľnosť, čo by inak boli námietky subsumovateľné pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, keď reálne spochybňovaním pravosti takýchto fotografií namieta spôsob ich hodnotenia súdmi v pôvodnom konaní ako fotografií autentických, a tým pravdivých v obsahu zobrazení, ktorých sú nositeľmi. Namietal tak iba obsah dôkazu, t. j. informačnú hodnotu, ktorej je nositeľom, a nie jeho nezákonné získanie/zaistenie ani nezákonné vykonanie. Touto argumentáciou sa tak sťažovateľ dostal do kolízie so zákonnými limitmi dovolacieho súdu v rozsahu jeho prieskumných oprávnení vyplývajúcich mu z § 371 ods. 1 písm. i) vety za bodkočiarkou Trestného poriadku. Tieto dovolacie námietky sťažovateľa proti spôsobu hodnotenia autenticity fotografií ako dôkazov dovolací súd hodnotil ako nespôsobilé (vecne) naplniť dovolateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

20. Ústavný súd už uvedenému záveru nemá čo vytknúť a dopĺňa, že inkriminované fotografie boli získané z celkovo troch mobilných telefónov, teda nie iba z toho, ktorý orgánom činným v trestnom konaní predložil svedok [REDACTED]. V každom prípade ústavný súd súhlasí s hodnotením najvyššieho súdu, že sťažovateľ nepredstavil žiadny dôvod, prečo by tieto dôkazy mali byť považované za nezákonné.

21. Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal s každým z dovolacích dôvodov, ktoré vzniesol sťažovateľ vo svojom dovolaní, a v rámci toho vysvetlil, prečo tieto uplatnené dovolacie dôvody nemohli byť v predmetnom prípade naplnené. Jeho závery sú úplne logické a zrozumiteľné a ústavný súd sa s nimi plne stotožňuje. Ústavný súd znova poukazuje na to, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti nenapádal tieto konkrétne odôvodnenia z napadnutého uznesenia, ale iba opakoval svoje odvolacie, resp. dovolacie námietky, resp. bez relevantného odôvodnenia tvrdil, že všetky dôkazy v trestnom konaní sú nezákonné. Ústavný súd teda aj s ohľadom na celkom zjavne nedostatočnú ústavnoprávnu argumentáciu sťažovateľa nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

22. K sťažovateľovej námietke, ktorou spochybňoval výpoveď [REDACTED], ústavný súd podotýka, že túto nevzniesol vo svojom dovolaní, navyše ani vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nespochybňuje jej zákonnosť, ale iba samotný obsah (spoznanie podľa dĺžky vlasov, pozn.), resp. jej následné hodnotenie súdom. Podľa rozsudku prvostupňového súdu pritom recepčná [REDACTED] spoznala sťažovateľovu dcéru podľa fotiek a podľa mena na Instagrame. Presná dĺžka vlasov jeho dcéry teda nebola rozhodujúcim momentom spoznania jeho dcéry zo strany predmetnej svedkyne, preto v tomto kontexte sťažovateľova námietka neobstojí.

23. Pre úplnosť ešte ústavný súd uvádza, že mu nebolo zrejmé, kam smeroval sťažovateľ so svojim tvrdením, že odvolací súd upravil skutkovú vetu rozsudku tak, že vypustil obdobie páchania skutku. Pri porovnaní skutkových viet prvostupňového súdu a odvolacieho súdu (v bode I, pozn.) totiž ústavný súd zistil, že táto bola v časovom vymedzení skutku totožná a znela takto: „*v období od 14.12.2019 do 15.12.2019 v presne neustálenom čase v nočných hodinách v prenajatej izbe penziónu [REDACTED], so sídlom v [REDACTED] na [REDACTED], ktorú si obžalovaný predtým dňa 14.12.2019 v čase po 22.00 hodine z e-mailovej adresy [REDACTED] objednal...*“

24. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

25. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

26. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom bolo zo strany ústavného súdu napokon potrebné vysporiadať sa aj s touto žiadosťou.

Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada (1), ak to odôvodňujú jej majetkové pomery (2) a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (3). Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. napr. I. ÚS 333/2020, III. ÚS 243/2023, III. ÚS 343/2023). Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť, resp. pre nedostatok svojej právomoci na jej prejednanie. V danom prípade teda ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 2 výroku rozhodnutia).

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu